

הרב ר' יצחק
מנחם מנחם
הרמב"ם

בס"ד
הרב ר' יצחק
מנחם מנחם
הרמב"ם

פרשת משפטים

המברך אשר יצר בכוונה לא יצטרך לא לרופא ולא לרפואותיו

ועבדתם את ה' א-להיכם... "וברך את לחמך ואת מימך והסירותי מחלה מקרבך". והסירותי מחלה מקרבך אין הכוונה חס וחלילה שיהיה חולה והקב"ה ירפאהו שזוהי אינה הברכה כפי שאומר בדרשות הר"ן דרשה ו, אלא כוונת הפסוק שהקב"ה ישמור את מי שמקיים את התחלת הפסוק ועבדתם את ה' אלוקים יזכה "להסירותי מחלה מקרבך" דהיינו שהקב"ה יסיר ממנו כל מחלה שלא תגיע אליו שום מחלה ושלא יחלה כלל אף שלפי הטבע היה צריך לחלות ח"ו שלא יצטרך רפואה כלל ולא רופא

כותב רבינו בחיי (שמות פ"כג כ"ה) [ועבדתם את ה' א-להיכם... "וברך את לחמך ואת מימך והסירותי מחלה מקרבך". יש תחלואים בתוך הגוף מצד המאכלים והמשקים הנכנסים בגוף, ויש תחלואים מחוץ לגוף מצד שנוי האויר כפי השתנות מערכת הכוכבים, ועל כן יבטיח הכתוב כי עם התורה והעבודה יברך ה' יתברך מזון האדם שיהיה בכח תולדתו להסיר התחלואים מעליו, ואם ההבטחה הזאת הצדיק המקיים התורה לא יצטרך אל רופא, וזה שכתוב: (דברי הימים - ב טז, יב) [שאסא נענש על ש] "וגם בחליו לא דרש את ה' כי ברפואים", גם בכלל "מחלה" שלא יהיה בהם משכל ועקר שהוא חולי באדם. עכ"ל

כותב הרמב"ן "ואמר והסירותי מחלה מקרבך - כלומר שאסיר בהם מחלה מקרבך, שיהיו המאכלים והמשקים טובים ובריאים לא יולידו מחלה אבל ירפאו ממנה: " אמר רופא-לב [קרדיולוג] שרוב בעיות הלב הם מתזונה לקויה

כותב בספר גימטריאות פרשת משפטים אות ה "והסירותי מחלה" (שמות כ"ג כ"ה), והסרתי בפשוט ובאת"ב"ש בגימטריא תוצאות ע"כ כידוע הגמרא בברכות דף ח. אומרת "תשע מאות ושלשה מיני מיתה נבראו בעולם שנאמר למות **תוצאות - תוצאות** בגימטריא - 903 סוגי מוות יש בר מינן כמנין הגימטריא תוצאות. ומי שעובד את ה' רומז הפסוק שסיר הקב"ה מאתו כל חולי ואת כל סוגי המוות ויחיה חיים ארוכים וטובים ובריאים

כדי לזכות "להסירותי מחלה מקרבך שהקב"ה " יסיר ממנו כל מחלה שלא תגיע אליו יש במיוחד להקפיד אשר יצר בכוונה, בממוצע מברך אדם כשש פעמים אשר יצר דהיינו המכוון ומקדיש לברך אשר יצר כשש דקות ביום יש לו את הביטוח הרפואי הכי טוב שיש מובא ב"ישראל לסגולתו" סגולה לרפואה שלמה **יְבָרֵךְ יְבָרְכָת אֲשֶׁר יִצֵּר בְּכֹנֶה, וּמוֹבָא בְּסֵפֶר "סֵדֶר הַיּוֹם" לְרַבֵּי מִשֶׁה בֶּן מִכְיָר זְצ"ל: "הַמְבָרֵךְ אֲשֶׁר יִצֵּר בְּכֹנֶה קְרָאֵי - לֹא יִחְלֶה כָּל יָמָיו וְלֹא יִצְטָרֵךְ לֹא לְרֹפֵא וְלֹא לְרֹפְאוֹתָיו"** **הַגָּאוֹן רַבִּי יִחְזַקְאֵל לִוְיִנְשְׁטֵיין**, שְׁבַרְכָת אֲשֶׁר יִצֵּר הִיא סִגְלָה לְבְרִיאֹת הַגּוֹף. הַבְּרָכָה עַל יְצִירַת הָאָדָם סִגְלָה בְּדוּקָה וּמְנִסָּה לְבְרִיאֹת שֶׁכֵּן גָּלוּ לָנוּ חֲז"ל כִּי בְּבְרָכַת אֲשֶׁר יִצֵּר יֵשׁ מִיָּה תְבוֹת כְּמִנְיֵן אָדָם, וְכֵן תְבוֹת "חֲלוּלִים חֲלוּלִים" עוֹלָה גִימְטְרִיא רְמ"ח, כְּנֶגֶד רְמ"ח אֵיבָרָיו שֶׁל הָאָדָם, וּכְשֶׁהָאָדָם נִזְהָר וּמְבָרֵךְ בְּנִחַת וּבְכֹנֶה לְפִי פְרוּשׁ הַדְּבָרִים, זֹכֵר עַל לִדְ זֶה שְׂיִקְהָה בְּרִיא בְּכָל גּוּפוֹ בְּמִשְׁחָתָיו. וְרַבִּים רַבִּים נוֹשְׁעוּ **מַמְחֵלוֹת וְבוֹת וְקִשּׁוֹת עִם קְבָלָתָם לְבָרֵךְ בְּרָכָת "אֲשֶׁר יִצֵּר" מִהַפְתָּב וּבְכֹנֶה הַרְאוּהָ. "בְּכָל-הַמְּקוֹם אֲשֶׁר אֵזְבִּיר אֶת-שְׁמִי אָבֹא אֵלָיךְ וּבְרַכְתִּיךְ"** (שמות כ' כ"א) **מוֹבָא בְּשֵׁם רַבִּי חֲבֵרוֹן זְצ"ל** בְּכוּחָה שֶׁל בְּרַכַּת אֲשֶׁר יִצֵּר, לְרַפָּא חוּלִים מִמְחֵלוֹת קִשּׁוֹת בְּאוֹרַח נִסִּי

הרב פינקוס **בדרשתו** ברור לי מעל כל ספק שהסגולה הגדולה ביותר לבריאות לאריכות ימים לילדים, לברך את אשר יצר בכוונה מילה במילה - מעשה פותח שערי שמים ומרגלא בפומיה דהגאון ר' שמשון פינקוס זיע"א את כל התור הארוך שהשתרך בשבת אחר קריאת התורה ל"מי שברך" לחולה אפשר היה למנוע ע"י ברכת "אשר יצר" בכוונה כי בזה מורידים שפע עצום של רפואות וישועות לעולם. וכך שינר ר' אליהו ראטה לתלמידיו "היודעים אתם ברכת "אשר יצר" מהי? - ניתוח הנעשה באופן הקל ביותר, ללא הרדמה, ללא כאבים וייסורים, על ידי הרופא הגדול ביותר ובחינם ללא כל תשלום"

סיפור הרב הקדוש רבי גדליה מזוויל זצ"ל, כי הוא עצמו הכיר בני עיירה אחת, שהיה להם רק רופא אחד ורוקח אחד, והיו אלו השנים מפקיעים מחירים, הן על בדיקת הרופא והן בהכנת סממני הרפואה. התכנסו בני העיר ל"אסיפה

דחופה", ודנו בינים איך. להתמודד עם הרעה הזו. לבסוף החליטו פה אחד שמהיום לא יפנו בני העיר אליהם, אלא כל מי שיש לו חולי בביתו, יזעק אל ה' אלוקיו בתחניות ובבקשות: "רפאינו ה' ונרפא", וכן בברכת "אשר יצר", ויכוון שהרופא כל בשר יפליא לעשות, לרפואתו ולהחיותו. והנה כעבור שנה בדקו במצאו, שלא מת אפילו אחד מבני העיירה בכל השנה שעברה, זולת הרופא והרוקח... כי המתפלל מתוך עמקי הלב ובאמונה שלימה בבורא עולם, יציל מכל פגע ומכל מחלה. (איש לרעהו)

אל ר' שלמה זלמן הגיע תלמיד חכם ושאלו כיצד לעורר רחמים על עצמו להתרפא מחוליו. וענה ר' שלמה זלמן: "אומר לך מה הייתי בעצמי עושה! הייתי מחזק עצמי באמירת מאה ברכות, שהמילה 'ברוך' תהיה כמו שצריך, מילת 'אתה' כמו שצריך, וכן אמירת 'השם' כמו שצריך. ואם אצליח בזה, עבורי זה דבר הכי גדול". ומסופר שבעת שאמר הגאון רבי שלמה זלמן זצ"ל דברים אלו נעשו פניו אדומים ובווערים, כאילו זה עתה מזכיר שם השם. וידוע שהיו באים להאזין לברכותיו בכרכת המזון ו"אשר יצר", שהיה מכון בכוונה עצומה ופניו להוטרות בהזכרת ה'. **בני ביתו מספרים כי אינם יכולים לשכוח את האופן בו בירך את ברכת "אשר יצר" מילה במילה, כמונה מעות ממש, כמו בתפילת "נעילה" החותמת את יום הכיפורים.**

הדרך לאריכות ימים...את העדות הבאה מספר הרה"ג רבי מאיר מיכאל גרינוולד שליט"א: 'ביקרתי לאחרונה אצל יהודי אחד שליט"א, בן 107 שנים! הלה בריא למדי, הולך על רגליו בלי שום משענת, אפילו אינו מרכיב משקפיים. שאלתי אותו בהתפעלות מרובה: 'ר' איד, מה סוד אריכות ימך? כיצד ניתן לזכות לאריכות ימים ושנים כזו בבריאות כה איתנה?! ותשובתו הפליאה אותו,

וכך השיב: **לדעתי, סיבת הדבר היא, כי מיום עומדי על דעתי א. הייתי זהיר מאוד לברך כל ברכה וברכה בכוונה הראויה. ב. לא בירכתי אף ברכה תוך כדי הליכה, אלא תמיד עצרתי במקום אחד, ובירכתי - בישיבה או בעמידה, ובלבד שאתרכו כהלכה בכוונת הברכה. ג. כמו כן, תמיד אני נוהר לברך מתוך הכתב, ואפילו ברכת 'אשר יצר', כדי לשמר את הכוונה היטב ד. אני נוהר מאד לברך אשר יצר בכוונה גדולה'. ...זו היתה תשובת אותו יהודי קשיש, בריא ואיתן כארז!" - מסכם הרב גרינוולד, ומותיר לכולנו את המסר: ברכה בכוונה היא מפתח לאריכות ימים בבריאות איתנה! - כל מה שצריך לעשות הוא להימנע מלברך ברכות כבדרך אגב או כלאחר יד. לעצור, להתרכז, לקרוא מתוך הכתב, להבין שאנו ניצבים ברגע של חיבור עם אבא ומודים לו - וכך נזכה בעז"ה לבריאות איתנה לאורך ימים ושנים הסיפור מתוך הספר 'ימינו פרשת השבוע'**

הגאון הרב מנחם מגדולי חכמי מרוקו אמר שזכה לאריכות ימים ונפרט קרוב לגיל מאה בזכות שהוא הקפיד לברך אשר יצר בכוונה **סיפר ת"ח שבגיל 26 קיבל על עצמו** ללמוד תורה בגלל שניצל משיתוק בגופו, היה זה במלחמת העולם השנייה, הוא היה באזור יפן והיפנים הפציצו את הבסיס שהוא היה בו ומיד לאחר ההפצצה הרגיש שיתוק בכל גופו, הוא סיפר שהוא אמר לקב"ה שאם יבריא אותו משיתוק זה והשיתוק יעבור, הוא ישירת את הקב"ה דהיינו יחיה חיי תורה ומצוות ויעסוק בתורה ומיד עבר לו השיתוק, לאחר סיום המלחמה הלך לישיבה והלך ללמוד תורה כל היום **הוא מספר שאז גיל 50 הוא מקפיד לברך אשר יצר מתוך סיפור ובכוונה ומאז ראה הרבה ניסים רפואיים והיום ברוך ה' בלי עין הרע הוא בגיל מאה**

קיבל לברך אשר יצר בכוונה ולשתוק בתפילה והחור בריאה נסתם סיפר הרב מאיר מיכאל גרינוולד שליט"א, בחור בישיבה גדולה באמריקה חש שלא בטוב, לקחו אותו לבית חולים ועשו לו בדיקות ומצאו שיש לו חור בלב ובריאות, ע"פ ההלכה זה טריפה שלא יכולה לחיות יותר משנים עשר חודשים. בחבור היה צריך לעבור ניתוח מסובך מאוד, הרופא אמר להוריו שאם יוכלו לעשות את הניתוח זה יערוך לפחות שמונה שעות. לאחר שהכניסו אותו לחדר ניתוח, אמר החבור למרדים שהוא רוצה להגיד דבר מה להוריו, ואכן הוציאו אותו להוריו והחבור, שהבין מדבריו של הרופא להוריו שהמצב לא פשוט, אמר להם: "אם הקב"ה יעזור לי ואצא בריא במהירות, אני אשלם להם שני דברים: 1. להגיד אשר יצר בכוונה, 2. לסגור את הפה בתפילה". ועם הקבלות הללו הוא נכנס לחדר ניתוח. והנה אחרי שעה יצא הרופא מחדר ניתוח, רץ להורי החבור ואומר להם: "פתחו וראינו שזה לא מה שראינו באם-אר-אי ובסי-טי. זה משהו אחר". למחרת בבוקר עשו עוד פעם בדיקות ואין זכר לחור ואין שום דבר, לאחר שלושה ימים בס"ד חזר החבור לישיבה ולחיים בזכות קבלות קטנות. כמו שאמר המהרש"א שהקבלה עוזרת מיד עוד לפני שמקיימים את המצווה ויש מלאכים שעוזרים לאדם לפני שמקיים את המצווה (כבוד בית ה').

שבת שלום ומבורך

העלון מוקדש להצלחה של חיילי ישראל וכל החטופים שישובו לביתם שלום ויהי רצון שיתקיים בהם הפסוקים כי ה' א-לוקים הלהף עמכם להלחם לכם עם-אֲיִבֵיכֶם להוֹשִׁיעַ אֶתְכֶם, ימלא ה' כל משאלותיך, וכל אשר יעשה יצליח

העלון מוקדש להצלחה של רפי וגדון וב"ב יהי רצון שיתקיים בהם הפסוקים ימלא ה' כל משאלותיך, וכל אשר יעשה יצליח

העלון מוקדש להצלחה של יגאל צבאן וב"ב יהי רצון שיתקיים בהם הפסוקים ימלא ה' כל משאלותיך, וכל אשר יעשה יצליח

העלון מוקדש להצלחה של דניאל והדס פארגוני וב"ב יהי רצון שיתקיים בהם הפסוקים ימלא ה' כל משאלותיך, וכל אשר יעשה יצליח

[ז] כל החומד ביתו של חבירו או כליו שאין בדעתו למכרם, והפציר בו בדברים או הרבה עליו רעים עד שמכרם לו הרי זה עובר בלאו דלא תחמוד, ואינו עובר בלאו זה אלא עד שיקח החפץ שחמד, ומשעה שנפתה לבו וחשב איך יקנה החפץ עובר בלאו דלא תתאוה כי אין תאוה אלא בלב, מיהו אם רק נתאוה לבבו שאמר הלואי שיתרצה זה למכור ואקנה ממנו אינו עובר בלאו, אבל אם חשב בלבו לעשות המצאות של השתדלות והפצרות הרי זה עובר משעה שחשב אופני ההשתדלות וההפצרות, וכל זה להרמב"ם, אבל להראב"י גם בכהאי גוונא אינו עובר אלא אם כן חשב ליקח החפץ בעל כרחם של בעלים, אבל אם חושב איך יעשה לרצות הבעלים אינו עובר בלאו וקיימא לן כרמב"ם ז"ל

[ח] אפילו התאוה שיקח החפץ מחבירו במתנה אסור, וכן אפילו התאוה וחמד ספר אחד מספרי הקודש נמי אסור :

[ט] מצות עשה לתת שכר שכיר בזמנו, ואם אחרו עובר בלאו, אחד שכר אדם או בהמה או כלים, ובשכר קרקע אף על גב דיש אומרים דאינו עובר משום דכתיב כל אשר בארצך ולא ארצך, מכל מקום לדעת הסמ"ג ולדעת רבינו אליעזר ממין ז"ל עובר גם בשכירות קרקע, ועוד איכא טעמא אחרינא בזה לאיסורא וכיון שזה הוא איסור תורה יש לחוש לדעת האוסרין, וכל הכובש שכר שכיר כאילו נוטל נשמתו ועובר בחמשה לאוין ועשה משום כל תעשוק את רעך, כל גגול, כל תעשוק שכיר עני, כל תלוי, ביומו תתן שכרו, ומשום ואל תבא עליו השמש ובמקום שנהגים שאין הפועלים עושים מלאכה עד הלילה כיון ששקעה עליו חמה עובר משום ביומו תתן שכרו :

[כ] איזהו זמנו, שכיר יום יש לו זמן ליתנו לו כל הלילה לפני שנתנה תורה לבעל הבית זמן עונה י"ב שעות לבקש מעות לשלם השכירות ואם לא נתנו לו אז עובר בבוקר משום כל תלוי פועלת שכיר אתך עד בקר, ושכיר לילה זמנו ליתנו כל היום, ואם לא נתנו לו עובר בערב משום ביומו תתן שכרו :

[כא] שכיר שעות ביום שכלתה פועלתו בחצי היום יש לו תשלום כל אותו היום דהא חל התשלומים מיד שהשלים מלאכתו, וקרינן עליו ביומו תתן שכרו ולא תבא עליו השמש, וכן שכיר שעות בלילה שכלתה מלאכתו בחצי הלילה, יש לו זמן תשלום כל אותו הלילה וקרינן עליו לא תלוי פועלת שכיר אתך עד בקר וכן שכיר שבת שכיר חודש שכיר שנה אם יצא ביום גובה שכירותו כל אותו היום, יצא בלילה גובה שכירותו כל אותו הלילה, ושכירותו של כובס או כובסת דינה כשכיר שעות :

[כב] אין בעל הבית עובר משום כל תלוי ולא תבא עליו השמש אלא אם כן תבע השכיר ממנו את שכרו ויש לו מעות ליתן לו, אבל אם לא תבעו השכיר או שתבעו ואין לו מעות ליתן לו אינו עובר אפילו יש לו מטלטלין הרבה [כג] אמר לשלוחו לשכור לו פועלים ושכר השליח פועלים ואמר להם שרכם על בעל הבית שניהם אין עוברים, ומכל מקום בעל הבית עובר משום אל תאמר לרעך לך ושוב אם הוא מתכוין לדחותם, וגדולי החכמים היו נוהגים לשכור על ידי שליח שיאמר להם שרכם על בעל הבית כדי שלא יבואו לעבור בלאו אם יהיו טרודים, ומה שאשתו של בעל הבית שוכרת היא בעצמה כגון כובסת וכיוצא אין לה דין שליח וחייבת היא באיסור לאו אם תבעה הכובסת את שכרה והיא יש לה מעות שתתן לה, וכן הוא הדין אשת בעל הבית ששוכרת משרתת בבית :

[כד] מדת חסידות אם אין לאדם מעות לפרוע שכר שכיר יקח בהלוואה מאחרים ויקיים מצות שכר שכיר בזמנו, והעיד רבינו מהרח"ו ז"ל על רבינו האר"י ז"ל שלא היה רוצה להתפלל מנחה עד שיפרע שכר שכיר, ולפעמים אין לו והוא לוח נותן :

[כה] קבלנות שקבל עליו האומן לעשות מלאכה כולה בכך וכן ולא שכר לימים הרי הוא כשאר שכירות ימים ועובר עליו משעה שנותנה לו, כיצד נתן טליתו לאומן לתקנו בקבלנות וגמרה כל זמן שהטלית ביד האומן אפילו אחר שגמרו אינו עובר עליו, אבל אם הביא לו את הטלית ותבע שכרו אפילו בחצי היום חייב זה מיד בתשלומיו, ואם שקעה עליו חמה עובר עליו, וצריכין הנשים להזהר בדבר זה שהוא מצוי אצלם הרבה שדרכן לשכור בגדים הן לתפור להן לארוג הן לשאר מעשה של אומן :

פרשת בראשית שנה שניה דיני קידוש

הקידוש היום או הלילה אינו אלא במקום סעודה ולכן לא מביעא שאם קידש ולא סעד אחריו שלא יצא ידי חובה קידוש אלא גם אם קידש בבית זה ואכל בבית אחר בין שהיה דעתו תחלה לאכול בבית האחר בין שהיה דעתו לאכול בבית שקידש בו ואחר כך נמלך לאכול בבית האחר לא יצא ידי חובה וצריך לחזור ולקדש קודם שיאכל בבית האחר [בדעיבא אם קידש על דעת לאכול בבית אחר לא חוזר משום סב"ל] ויש אומרים שאם בשעת אכילתו בבית האחר יכול לראות משם מקום שקידש בו אפילו דרך חלון ואפילו מקצתו בלבד חשיבי שתי מקומות אלו כמקום אחד לענין קידוש ואין צריך לחזור ולקדש ואין לסמוך לכתחילה על סברה זו לכן יזהר שלא ליבא עצמו לידי כך ובשעת הדחק שהוצרך לכך בהכרח ואינו יכול לקדש בבית האחר יש לסמוך על סברת המקילים ברואה את מקומו אפילו מבית לבית: [הנהוגים ללכת לבית חתן, מילה, ואחד מקדש ושותה רביעית יין וכולם טועמים פירות או משקים המקילים יש להם על מה שיסמוכו ומכל מקום טוב להחמיר שלא לטעום כלל אלא אם כן אוכל עוגה או שותה רביעית יין]

[ב] שני חדרים בבית אחד וקדש בחדר זה ואוכל בחדר השני או שקידש בארעא ואוכל באיגרא אם לא היה דעתו לכך ואינו רואה את מקומו לא יצא ידי חובה קידוש ואם היה דעתו לכך אף על פי שאינו רואה את מקומו אין צריך לחזור ולקדש כיון שהם בבית אחד מיהו עם כל זה לכתחילה לא יעשה כן ואם מוכרח לאכול במקום השני יזהר לאכול במקום שקידש בו כזית ואחר כך יאכל במקום השני ובבגדאד שכיה אצל הנשים שאין דרכם לאכול

על השלחן עם האנשים אף על פי שאין שם אורחין זרים אלא דרכם לשמוע קדוש בחדר השלחן מבעל הבית ואחר כך הולכין לחדר אחר ואוכלין ואם היו רואין בחדר את מקום הקידוש ואפילו במקצתו החדשנו אך דא עקא שאינו נראה מקום הראשון כלל וזה יצא על הרוב בבתי הגדולים של העשירים על כן יזהרו לאכול כזית במקום הקידוש וילכו לחדר אחר לאכול שם :

[ג] אפילו בחדר אחר אם קידש בזוית זו על דעת לאכול שם ונמלך לאכול בזוית שניה לא יעשה כן לכתחילה לכן יאכל כזית תחילה בזוית שקידש בה ואחר כך יפנה לזוית אחרת :

[ד] צריך לאכול במקום הקידוש לאלתר ואם לא אכל עד לאחר זמן לא יצא ידי חובה [אם עברו ע"ב דקות] אבל אם בדעתו היה לאכול מיד ורק אירע לו אונס ונתעכב לאחר זמן הרי זה יצא ידי חובה משום שיש מחלוקת וסב"ל מיהו אם אירע זה בקידוש הלילה אז קודם שיברך המוציא יתרהר ברכת הקידוש או יאמר אותה בפיו בלא שם ומלכות ואם הוא ביום יכוין בברכת המוציא למצות קידוש כאדם שמקדש על הפת ויאמר פסוקים של קידוש היום קודם נטילת ידיים :

[ה] יכול אדם לקדש לאחרים אף על פי שאינו אוכל עמהם ואין בזה חשש משום קידוש שלא במקום סעודה כיון דלחשומעים היוצאים ידי חובה הוא מקום סעודה ומיהו כשהמקדש אינו אוכל דהוא עצמו אינו יוצא ידי חובה קידוש או שכר קידש לעצמו במקום סעודתו ואינו מקדש פה אלא לצורך אחרים דוקא הרי זה לא יקדש לאחרים לכתחילה אלא אם כן הם אינם יודעים לקדש בעצמם : ואם אילו האחרים שמקדש להם אינם יודעים לברך ברכת הקידוש אך ברכת בורא פרי הגפן יודעים לברך בכל זאת יברך ברכת הגפן וישתה רביעית [טוב שישתה רביעית ואם יצא כבר ידי חובה רשאי לשתות פחות מרביעית] וכל זה הוא אם כשהולך לביתו לקדש ולאכול שם נמצאים בניו ובני ביתו שהוא מוציא אותם ידי חובה קידוש עמו אך אם בביתו לא יש אדם אחר שיוציאו ידי חובה קידוש אלא שם מקדש לעצמו בלבד הנה בזה חוזר ונתקל בסלע המחלוקת כיון דיש סוברים אם קידש במקום אחר ושתה רביעית יין יצא ידי חובה קידוש במקום סעודה ועל כן אדם כזה שהוא מקדש אחר כך בביתו לעצמו בלבד לא יכניס עצמו בדבר זה לקדש לאחרים תחלה על סמך שישתה רביעית רביעית שם וכל זה הוא בקידוש הלילה שיש ברכת קידוש אבל ביום דליכא ברכת קידוש לית לן בה ויוכל לקדש לאחרים תחלה ויברך בורא פרי הגפן וישתה רביעית ואחר כך ילך לביתו ויקדש אפילו לעצמו בלבד כיון דאינו מברך אלא רק בורא פרי הגפן :

[ו] אם מקדש לאחרים ואינו אוכל עמהם והוא עדיין לא קידש בביתו הרי זה לא יטעום כלום מן הכוס כי אין אסור לטעום קודם קידוש שהוא אינו יוצא ידי חובה בקידוש זה דאין קידוש אלא במקום סעודה :

[ז] אף על פי שאמרנו אין קידוש אלא במקום סעודה מכל מקום אם אכל כזית פת או כזית מיני מזונות או שתה רביעית יין מלבד כוס הקדוש יצא ידי חובה קידוש כאן ויכול לאכול אחר כך במקום אחר בלא קידוש מיהו שאר פירות ומשקין לא מהני ואף על גב דיש אומרים דסגי בשתיית כוס הקידוש עצמו אם ישתה ממנו רביעית מכל מקום אין לסמוך על סברה זו אלא לעת הצורך כגון כוס של מילה ואין שם קטן להשקותו [אין צריך לשתות עוד כוס יין חוץ מכוס הקידוש מכל מקום טוב להחמיר בקידוש הלילה לשתות עוד כוס חוץ מכוס הקידוש] ובבגדד המנהג פשוט שהמוהל מברך על כוס המילה ושותה ממנו רביעית ואף על פי שעומדים שם כמה קטנים ואין נותנים לקטן לשתות על כן צריך שהמוהל יתכוין לצאת בזה ידי חובה קידוש ושתה רביעית שלימה :

[ח] אם שמע קידוש משכנו יצא ידי חובה כיון דהשומע שומע במקום סעודתו ורק צריך שיתכוין המקדש להוציאו ידי חובה :

[ט] יש אומרים דאין מקדשין אלא במקום נר ויש אומרים שאין הקידוש תלוי בנר וצריך להזהר כסברה הראשונה לקדש במקום נר כי כאן ראוי להיות על פי הסוד ורק בשביל צורך והכרח גדול יש לסמוך על סברה השנייה :

[י] מצוות עשה מן התורה לקדש בדברים שנאמר זכור את יום השבת לקדשו זכרוהו זכירת שבת וקידוש וצריך לזכרו בכניסתו בקידוש וביציאתו בהבדלה ויש אומרים שהבדלה מדברי סופרים ואין צריך מן התורה אלא בכניסתו בקידוש וביציאתו בהבדלה ולכן מן התורה יוצא אדם ידי חובה בתפלת ערבית של שבת ורק הז"ל תקנו לקדש על היין מיהו יש אומרים כל שיש לו יין אינו יוצא מן התורה ידי חובה קידוש בתפילה גם יש אומרים כל שאינו מכוין בתפילה לצאת ידי חובה קידוש אינו יוצא מן התורה :

זוהר הקדוש מתורגם - מעלת שבת קודש

בשמתקדש היום עררב שבת קודש סוכת שלום מגיעה ומתפשט בעולם, וסוכת שלום זוהי חשיבת. וכל מיני רוחות רעות ומזיקים וכוחות הטומאה מתביאים ומצניעים את עצמם, כיון שמעוררות קדושה בעולם רוח טומאה לא יכולה להגיע והעולם בשמירה גדולה, עד שאין צריך להתפלל ולומר "שומר את עמו ישראל" שזה רק בימי החול. ואפילו הרשעים בגהנם שמורים בשבת. ויש שלום למעלה ולמטה. ובזמן שמתפללים ומזכירים סוכת שלום שהיא השבת, קדושה עליונה פורסת כנפיה על ישראל ומכסה אותם כאמא על בניה, ועל ידי זה יש נשמה חדשה לכל אחד ואחד, ושמחה וזו מסלקת מהם כל עניני החול וצרות ודחוקות. ויש לטעוד שלוש סעודות בשבת ולטעום מכל התבשילים. וצריכה האשה בשמחת הלב ואהבה להדליק נרות שבת, כי זכות גדולה יש בזה לזכות לבנים קדושים שיאירו בעולם בתורה וביראה, ולבעלה אורח ימים ושלום בארץ. ואשריהם ישראל שהם בחלקו וגורלו של הקדוש ברוך הוא, ועליהם נאמר "אשרי העם שככה לו אשרי העם שה' אלוהיו" (תהילים קמ"ט, טו). פרשת מקץ (דף קצ"ז): פרשת וארא (דף לא ב)

אמירות מהז"ל בספר בעל שם טוב שמות פרשת משפטים אות יז שאלו להבעש"ט מהו עיקר העבודה, הלא אנו יודעים ואבותינו סיפרו לנו שבימים קדמונים היו אנשי מעשה מתענים משבת לשבת ואתם בטלתם את הדבר הזה, שאמרתם שכל אדם שהוא מתענה עתיד ליתן את הדין, שנקרא חוטא, שמענה את נפשו (ענין תענית י"א א), על כן הגידו נא לנו מהו עיקר העבודה, והשיב להם הבעל שם טוב, דעתי בזה, שיראה אדם להמשיך על עצמו שלושה דברים הללו היינו אהבת ה' יתברך, ואהבת ישראל, ואהבת התורה, ואין צריך לעשות סיגופים: (בוציא דנחורא דף י"ד) **כתב בעל שם טוב שמות** פרשת משפטים אות יט על הפסוק והסירותי מחלה מקרבך. כשיש כאב לאדם יקשר את עצמו להבורא יתברך שמו, דהיינו שיקשור עצמו למעלות הבורא יתברך שמו ולא ירגיש הכאב: (כתר שם טוב ח"ב דף ד' ע"ב, ליקוטי אמרים דף ד' ע"ב)

שאלה : האם מותר לגלח תחת הגרון תשובה כתב שולחן ערוך הלכות גילוח סימן קפא סעיף יא פאות הזקן הם ה', ורבו בהם הדעות, לפיכך ירא שמים יצא את כולם ולא יעביר תער על כל זקנו כלל. ע"כ והוא על דברי הרא"ש ממש והוסף הרמ"א ואפילו תחת הגרון (ב"י בשם אגרת ר"י וסמ"ג). מלשון השולחן ערוך שכתב שלא יעבור תער על זקנו כלל משמע גם על הגרגרת כל מקום שיש זקן ודעת הרמ"א להדיא שגם תחת הגרון לא לגלח לכן למעשה אין לגלח כלל תחת הגרון בסכין או שמיועד לפרנסתו ולבני ביתו תשובה כתב שולחן ערוך הלכות צדקה סימן רנג סעיף יב מי שצריך לבריות ושט אחר פרנסתו ונתנו לו צדקה, אין בעלי חובות יכולים להפרע ממה שגבה בצדקה. ומוסיף הרמ"א: אם לא שכתוב בקבוצו [שאומר שאוסף כדי לכסות חובותיו] שחייב לאחרים, דאז נתנו לו אדעתא דהכי שישלם ע"כ לכן אם מה שאוסף לא מיועד לבעלי חובותיו לא יכולים לגבות ממנו בעלי חובותיו אבל אם כתב שאוסף כסף כיון שחייב לאחרים דזה נתנו לו כדי שישלם חובו וכך גם לפי החוק בישראל כסף הניתן לצדקה או כספי ביטוח לאומי אין לבעלי חובות זכות בו

חסד עם בני ביתו

פרשתנו יב בה הרבה מצוות של חסד כגון עזוב תעזוב עמו מצוות הלוואה ועוד חסד הוא מהעמודים שעליהם העולם עומד הבעל והאישה עושים מדי יום מאות מעשי חסד עם בן הזוג ועם ילדיהם, ומקיימים בכך מצוות "ואהבת לרעך כמוך" (ויקרא טו). הפעולות נחשבות למצוות אף כשהן נעשות עבור בן המשפחה, ואף על פי שהוצרך לעשותן מובן מאליו. ובלבד שיש כוונה לשם מצוות חסד שמצוות צריכות כוונה לכוון שעושה מצווה כך לימדתנו התורה: כאשר נצטרעה מרים, והוסגרה שבעה ימים, המתין לה כל עם ישראל עד שהתרפאה, כדי לגמול עמה חסד, "מידה כנגד מידה", על שכאשר הונח אחיה הפעוט על פני המים ביאר, ולא הלכה משם, אלא המתינה, בכדי שתוכל להיות לו לעזר במצוקתו. כלשון הפסוק "ותצב אחותו מרוחק, לדעה מה יעשה לו" (שמות ב, ד. סוטה טו. ע"ב). בזכות אותה המתנה ליד המים, היו מים לעם ישראל במדבר במשך ארבעים שנה. יתר על כן, החובה לעשות מעשה חסד לבן משפחה "עדיפה" וקודמת לעשייה עבור מי שאינו בן משפחה. על כך כותב הרב חיים פרידלנדר זצ"ל, בחוברתו "יודעת כי שלום אהלך": "לפי כללי התורה בצדקה וחסד, כל הקרוב, קרוב קודם. עניי עירך ועניי עיר אחרת, עניי עירך קודמים (בבא מציעא ע"א ע"א). עניי קרוב משפחה, ועניי רחוק, קרוב קודם, 'ומבשרך לא תתעלם' (ישעיהו נ"ח ז').

העלון מוקדש להצלחה של בן בר ורבה וב"ב יהי רצון שיתקיים בהם הפסוקים ימלא ה' כל משאלותיך, וכל אשר יעשה יצליח

העלון מוקדש להצלחה של יצחק חדד וב"ב יהי רצון שיתקיים בהם הפסוקים ימלא ה' כל משאלותיך,

העלון מוקדש להצלחה של שמואל חדד וב"ב יהי רצון שיתקיים בהם הפסוקים ימלא ה' כל משאלותיך, וכל אשר יעשה יצליח

העלון מוקדש להצלחה של זבולון וברברה חדדו וב"ב יהי רצון שיתקיים בהם הפסוקים ימלא ה' כל משאלותיך, וכל אשר יעשה יצליח

משהו מיוחד. ומה עוד ש"מקובל" שהעורך לאחרים נחשב ל"בעל חסד", דבר שאינו מקובל כל כך כלפי המסייע לשתופו לנישואין. לעיתים העזרה נובעת מאי נעימות לסרב, בעוד שהדבר קל לו יותר עם בן זוגו שכבר התרגל לסירוביו. אולם כאמור העזרה לבן הזוג "חשובה יותר" ונחשבת ל"מצוה מושלמת". יתירה מכך אומרים בשר"ר חיים ויטאל זצ"ל שמי שגומל חסד עם כל באי עולם אך אינו עושה כן לבן זוגו בורא עולם אינו מחשיבו ל"בעל חסד" כלל. (הבית היהודי הרב שמחה כהן ח"י)

ליצד להכרית מחבלים מכרם בית ישראל

העם היהודי נתון בפחד מפני אימת המציקים והמחבלים. הבה נשמע מה מייצעת לנו תורתנו הקדושה בשאלה כיצד להכרית כורת ומחבל מכרם בית ישראל. על הפסוק בסוף פרשת יתרו (שמות, פרק כ' פרק כ"ב) "כי חרבך הנפת עליה ותחללה, 'אומר רש"י: "שהמזבח נברא להאריך ימיו של אדם והברזל נברא לקצר". 'ועוד שהמזבח מטיל שלום בין ישראל לאביהם שבשמים לפיכך לא יבוא עליו כורת ומחבל. והיו דברים קל וחומר ומה אבינם שאינו רואות ולא שומעות ולא מדברות, ע"י שמטילות שלום אמרה תורה לא תניף עליהם ברזל, המטיל שלום בין איש לאשתו בין משפחה למשפחה ביו אדם לחבירו. על אחת כמה וכמה שלא תבואוהו פורענות". הרי לנו מירשם בדיק" כיצד להנצל מכורת ומחבל, רח"ל. להטיל שלום בין איש לאשתו, בין משפחה למשפחה ובין אדם לחברו. (טובך יביעו ח"א עמוד תי"ט) חסד גדול הוא לעשות שלום בית בין איש לאישה ושכרו גדול

איך מדברים בני זוג

בפרשת תולדות מספרת התורה שרבקה קראה ליעקב בנה הקטן "ותאמר אליו הנה עשו אחיך מתנחם לך להרגך", ולכן היא מצווה אותו שיברח אל לבו אחיו חרנה. ברם, כשרבקה אומרת את העניין ליצחק, היא נוקטת בסיבה אחרת: "קצתי בחיי מפני בנות חת". וקשה, מדוע לא אמרה גם ליצחק את הטעם האמיתי שהיא חוששת מעשו ותפסה בטעם אחר? וראיתי לאחד מברותינו האומר "יתרוך מבהיל". מהיכן ידעה רבקה שעשו אחיו מתנחם להרגו? בנביאות. ואם כן היא צריכה לבוא לבעלה יצחק ולגלות לו שראתה בנביאותה על הסכנות הצפויות לבנם הקטן יעקב, ואין זה נאה שאשה תבוא לבעלה ותגלה את מה שהוא עצמו עדיין לא יודע, ותציג את עצמה כיתר חשובה ממנו. אין זו שפה נקייה, וכך לא מדברים לבעל! אינו עדינות הנפש! הרי לנו מושג עד כמה צריכים בני זוג לשמור זה על כבודו של זה, ולא לפרוץ פרץ אפילו בשיחה קלה שביניהם. (טובך יביעו ח"א עמוד קמ"ח)

החיסון הגדול ביותר

כשהשתחרר אחד היהודים המפורסמים מן הכלא הרוסי, בו סבל יסורים איומים, שאלוהו כל העתונאים: איך החזקת מעמד במצבים גדולים וטובים מכל אף החיזוק בו אפילו זמן קצר? התשובה שהיתה בפיו מלמדת אותנו "לקח עצום". וכך אמר: החיזוק היחיד שהעניק לי את האפשרות להתגבר "על כל המכשולים" היה ש"מעולם" לא ראיתי את הורי כועסים האחד על השני. כל "ימיהם" התייחסו זה לזו בנחת ומתוך קירבת הדעת, וכל אחד סייע לזולתו בכל מה שאפשר, וכך התגברו הם עצמם על כל ניסיונות החיים בהצלחה...

אפשר ללמוד מכאן עד כמה משפיעה התנהגות ההורים על ילדיהם, עד שגם בן כזה שישב שנים רבות בכלא, יכול היה לשאוב עידוד וחיזוק כה מופלאים כה בגלל שלא ראה את הוריו צועקים אחד על השני, לא ראה שסותרים זה את זה בדבריהם. מבחיל הרעיון. (לקוח משכרן של מצוות) **הרב שדרון מספר** שפגש את הרב אייזיק זצוק"ל שאלו לאן אתה הולך ענה לקופת חולים בני לא חש בטוב והרב אייזיק שוב שואלו להיכן אתה הולך לא הבין הרב שדרון ואמר שוב למרפאה אמר לו הרב אייזיק אמר אני הולך לגמול חסד עם בני ולוקח אותם למרפאה למרות שזה בנד זהו חסד וצריך לכוון שהנך עושה מצווה

מילי דביחותא : ערבי קנה 10 חמורים ורכב על אחד מהחמורים אמר ליהודי קניתי 10 חמורים ועכשיו אני רואה שיש לי רק 9 חמורים אמר לו היהודי ואני רואה פה 11 חמורים

רבה לפני שלימד לחכמים אמר מילתא דבדיחותא ודחי' רבנן ויטור ויפתיח בסימא (שבת ל')

מי שביקר באותו הקדושים אברהם יעקב ועקב משה אהרן דוד ושלמה הוא יבדוק ויגמור ויפתיח ויורמים ויצלה את התורמים ויבני ביתם: חדד אשר, דוד ושרה חניה, צבי ניאל וציפורה, יצחק ויובב תהלה חדד, חדד, ישראל וקרין חניה, ציפורה חדד ושמחתה, חי וראובנה חדד, וזבולון וברברה חדד, משה חיים בן אביבה, עמי ושושנה כהן, אליהו ורות נחמה חדד, רפי ואביבה זנדון, יסבה ויעקב שמשאי, שמואל ונורית חדד, כהן שמעון מרים, מיכאל ואליס חדד, ענוש וריזאל ואורית חדד, יצחק ונוכבה חדד, כהן יואל, כהן עזיאל, שרון וקנין, יהונתן ושילת חדד, חדד וניאל פראגני, יוסף וימנה חדד, הרב אסף נתן, בן שבע חדד וכל משפחתו, אברהם וסגילית מסס, דוד ואילנה ביתן, ר' יעקב אויבוב, כהן רחמים וסווי, בר רבקה ובן, מושוו ינתן, לויזוג נתן תהילה בת שרה, רות בת תמר, רבקה בת רות עינב ליטל ומוזל אורין בני ציפורה. ותורמים לכוללית קול כמסוס, כולל יום, כולל ליל ששי, כולל בין הזמנים (ועוד) ולעלון השבועי. מלך מלכי המלכים בתלמי ישראל שיהיה ויחיים מכל צרה וניק יצילים גיבה כוכב מערכתם ובכל אשר יפנו וישיכלו וכל אשר יעליו האל-מלכיהם כל גזירות קשות ורעות ויגורו עליהם האל-גזירות טובות וברכות מרובות, וזכות התורה נתן בעדם ויולל כל משאלות ליבם לטובה, לחיים טובים ומוצלחים, ויסיר כל מחלה וכל דבר רע ונחיה תמיד שמחים ומואשרים אכ"י. לעי: יורם בן זילר, רחל בת מזלה אליהו בן מבידכה. 054-8464024

העלון מוקדש להצלחת יהונתן ושילת חדד ובני ביתם: שתי יתברך יצלחם במאד מאד ויזכם בקרוב ממש לפני טבן ויתקיים בהם הפסוק ימלא ה' כל משאלותיך וכך הפסוק והיה כעץ שתול על פלגי מים אשר פרוי יתן בעתו וכל אשר יעשה יצליח ויזכו לראות בנים ובני בנים עוסקים בתורה